

Školské kolo OLYMPIÁDY ZO SLOVENSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY

školský rok 2021/2022, 14. ročník

KATEGÓRIA C

Čas na vypracovanie testu: 35 minút

1. (10B) Ukážka 1

Jozef Mokoš – Had

(úryvok)

Kto sa raz pozrie do mojich očí,
nespasí ho ani prosba, ani krik,
dobrovoľne mi do brucha skočí,
lebo ja som hypnotizér odborník.

Ked' na teba smrteľný raz padne ,
ked' studeným raz zájdeš potom, potom
poznáš, že sa z teba stáva
rýchla zdravá hadia strava.

Áno, ja som hrozný Ivan Hrozný – had,
čo má nadovšetko rád,
ked' inému sa z hrdla derie
vystrašený krik a ston,
ked' ti dupkom stáva perie
a srdce búcha ako zvon.
/.../

No, ked' moja obeť – obed – škúli,
vrie to vo mne ako v júli v úli.
Mňa už dávno v krížoch seklo,
a obed je pritom čulý.

1. Čím víťazí had z ukážky 1 nad svojimi obeťami?

- a) odbornými znalosťami
- b) magickou hypnózou
- c) zákernosťou jedu
- d) vzbudzovaním strachu

SPRÁVNA ODPOVEď □

2. Na vynechané miesto v druhej strofe ukážky 1 patrí slovo rad. / had. / hlad. / chlad.

3. Komu sa najpravdepodobnejšie prihovára had v ukážke 1?

- a) myške
- b) slimáčikovi
- c) vtáčikovi
- d) žabke

SPRÁVNA ODPOVEď □

4. Ktorý frazeologizmus významovo súvisí s poslednou strofou ukážky 1?

- a) Kto druhému jamu kope, sám do nej padá.
- b) Zlá zelina i tam vzíde, kde ju nezaseješ.
- c) Na jazyku má med a v srdci jed.
- d) Dostal sa k tomu ako slepé kura k zrnu.

SPRÁVNA ODPOVEď □

5. Koľko priovnaní sa nachádza v ukážke 1?

- a) štyri
- b) tri
- c) jedno
- d) dve

SPRÁVNA ODPOVEď □

6. Ktoré tvrdenie o ukážke 1 je pravdivé?

- a) Opakovane sa v nej využíva hra so slovami.
- b) Rytmus je daný rovnakým počtom slabík vo veršoch.
- c) Každý verš je ucelenou myšlienkovou.
- d) Vyskytuje sa v nej refrén.

SPRÁVNA ODPOVEď □

7. V ktorej možnosti sa nachádza synonymum k slovu čulý?

- a) vedomý
- b) všímavý
- c) vratký
- d) vrtký

SPRÁVNA ODPOVEď □

8. **alegoria** = 1. obrazné vyjadrenie myšlienky alebo predstavy konkrétnym obrazom; 2. druh rozvitej metafory, nepriameho pomenovania objektu alebo deju, ktorý nemôže alebo nesmie byť vyjadrený priamo. Na princípe alegórie môže byť postavené celé dielo.

Je možné chápať dielo Had z ukážky 1 na základe tejto definície alegoricky?

- a) Nie, lebo tak možno chápať iba stredovekú literatúru.
- b) Áno, pretože takto možno chápať všetky literárne diela.
- c) Nie, toto dielo možno chápať iba doslovne.
- d) Áno, podobne ako niektoré diela v maliarstve či sochárstve.

SPRÁVNA ODPOVEď □

9. Ktorý druh rýmu sa uplatnil v prvej strofe ukážky 1?

- a) združený
- b) prerývaný
- c) obkročný
- d) striedavý

SPRÁVNA ODPOVEď □

10. Ktorý literárny druh predstavuje ukážka 1?

- a) drámu

- b) lyriku
- c) neveršovanú epiku
- d) veršovanú epiku

SPRÁVNA ODPOVEď □

2. (15B)

Ukážka 2

Spoločnosť TRIK-T s dlhoročnými skúsenosťami s predajom textilu ponúka na predaj tričká všetkých strihov, veľkostí a farieb s potlačou podľa **vlastného** výberu pre firmy i súkromné osoby už od 5 eur!

Možnosť množstevnej zľavy od 10 ks vo výške 50 % zo základnej ceny*.

Neváhajte nás kontaktovať – neexistujú farby či motívy, ktoré by boli pre nás problémom!

*Základná cena je cena bieleho trička veľkostí S, M, L s krátkymi rukávmi bez potlače.

11. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky 2?

- a) Ceny rôznych potlačených tričiek od spoločnosti TRIK-T sa môžu lísiť.
- b) Súkromná osoba zaplatí za nákup niekoľkých tričiek veľkosti M s potlačou viac ako podnikateľ.
- c) Základnou cenou je podľa spoločnosti TRIK-T suma vo výške 5,- eur.
- d) Podnikateľ zaplatí za nákup 20 bielych tričiek veľkosti L s firemným logom a nápisom 50 eur.

SPRÁVNA ODPOVEď □

12. Ktoré tvrdenie o spoločnosti TRIK-T vyplýva z ukážky 2?

- a) Predáva iba tričká.
- b) Ponúka iba svoje šablóny na potlač.
- c) Ponúka iba jeden druh zľavy.
- d) Predáva iba jednofarebné tričká.

SPRÁVNA ODPOVEď □

13. Ktorý jazykový štýl predstavuje ukážka 2?

- a) odborný
- b) administratívny
- c) rečnícky
- d) publicistický

SPRÁVNA ODPOVEď □

14. Ktorý slohový postup je použitý v ukážke 2?

- a) výkladový
- b) informačný
- c) rozprávací
- d) opisný

SPRÁVNA ODPOVEď □

15. Ktoré tvrdenie o teste ukážky 2 je pravdivé?

- a) Cieľovým prijímateľom textu je jeho autor.
- b) Text obsahuje aj mimojazykové prostriedky.
- c) Text môže byť použitý výlučne v písomnej forme.

SPRÁVNA ODPOVEď □

- d) Komunikačným zámerom textu je poučiť čitateľa.

16. Čím je v ukážke 2 podporená naliehavosť textu?

- a) interpunkciou
b) diakritikou
c) členením na odseky
d) zloženými súvetiami

SPRÁVNA ODPOVEď □

17. V ktorej možnosti sa nachádza skratka z ukážky 2?

- a) ks
b) eur
c) %
d) *

SPRÁVNA ODPOVEď □

18. Koľkokrát dochádza k spodobovaniu v nasledujúcej časti ukážky 2?

Spoločnosť TRIK-T s dlhorocnými skúsenosťami s predajom textilu ponúka na predaj tričká.

- a) štyrikrát
b) trikrát
c) dvakrát
d) jedenkrát

SPRÁVNA ODPOVEď □

19. V ktorej časti ukážky 2 sa nachádza priamy predmet?

- a) možnosť množstevnej zľavy
b) spoločnosť s dlhorocnými skúsenosťami s predajom textilu
c) neváhajte nás kontaktovať
d) s potlačou podľa vlastného výberu pre firmy

SPRÁVNA ODPOVEď □

20. Ktoré tvrdenie o vetách v ukážke 2 je pravdivé?

- a) Sú v nej dve jednoduché dvojčlenné úplné vety a jedna jednočlenná neslovesná veta.
b) Je v nej jedno súvetie a jedna jednočlenná slovesná veta.
c) Je v nej jedna dvojčlenná neúplná veta a jedna jednočlenná slovesná veta.
d) Sú v nej dve jednoduché dvojčlenné neúplné vety a jedna jednočlenná neslovesná veta.

SPRÁVNA ODPOVEď □

21. Ktoré z nasledujúcich slov v ukážke 2 má gramatické kategórie: mužský rod, množné číslo, genitív?

- a) výberu
b) rukávmi
c) strihov
d) problémom

SPRÁVNA ODPOVEď □

22. V ktorej možnosti je uvedené slovo skloňujúce sa podľa iného vzoru než ostatné tri?

- a) skúsenosťami
b) spoločnosť

c) potlačou

SPRÁVNNA ODPOVEď □

d) veľkostí

23. V ktorej možnosti sú obe slová utvorené rovnakým slovotvorným postupom?

- a) základnej, súkromné
- b) dlhorocnými, potlačou
- c) farieb, všetkých
- d) výberu, ponúka

SPRÁVNNA ODPOVEď □

24. V ktorej možnosti je vzhľadom na kontext vety uvedené opozitum k zvýraznenému slovu v ukážke 2 *podľa vlastného výberu* ?

- a) nevlastného
- b) vlastnoručného
- c) svojho
- d) cudzieho

SPRÁVNNA ODPOVEď □

25. Ktorú hlásku treba doplniť do názvu spoločnosti TRIK-T namiesto spojovníka, aby vznikol názov oblečenia?

- a) O
- b) A
- c) E
- d) I

SPRÁVNNA ODPOVEď □